

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASÚTI
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... 8 korona.
Fél évre ... 4 korona.
Negyed évre ... 2 korona.

Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Közönségünkhöz!

Miskolcz, 1902. május 18.

Értesítjük lapunk közönségét, hogy a Miskolczon, Gedeon András szerkesztésében és kiadásában megjelenő

„VASUTI FOLYÓIRAT“

(vasuti szaklap) **beolvadt lapunkba.**

Megerősödött folytatja tehát útját a jövőben a „Haladás“ azon irányban, melyet alapításakor kitűztünk előtte, mert lapunk szelleme, iránya és célja változatlan marad mindenkoron.

Tekintettel arra, hogy a Vasuti Folyóirat volt előfizetői *baleset-biztosítással* együtt fizettek elő a lapra, elhatároztuk, hogy a Haladás folyó évi június hó elsejével a **facultatív balesetbiztosítást** felveszi programmjába.

Régi előfizetőink, vagy azok, kik a lapot továbbra is **balesetbiztosítás nélkül** kívánják járattatni, az *eddiggi előfizetési árban* fizethetnek arra elő, — míg azok részére, kik az előfizetést **balesetbiztosítással** akarják egybekötni, június hó elsejétől bevezetjük a balesetbiztosítás kedvezményét.

Most tárgyalunk egy előkelő biztosító-társasággal arra nézve, hogy előfizetőinknek minél előnyösebb kedvezményeket nyújthassunk. Bár a részletekben még meg nem állapodtunk, annyit már most jelenthetünk, miszerint daczára annak, hogy *jóval kedvezőbb* biztosítást tervezünk annál, mely eddig a Vasuti Folyóirat-nál fennállott, *előfizetési árunk balesetbiztosítással együtt* nem fogja túlhaladni az említett lapnál balesetbiztosítással eddig fizetett díjakat.

Részletes értesítést erre vonatkozólag jövő számunkban hozunk.

**A „Haladás“ szerkesztősége
és kiadóhivatala.**

Gyakorlati észrevételek vasuti töltések fentartásához.

Ira: A. H.

1. Árterekben fekvő töltések fentartásánál gyakori, hogy a töltés lejtékét is beültetik füzzel. Ez határozottan káros, mivel fák alatt a gyepek kivesz s ezen helyeken a töltésben az árvíz könnyen kimosásokat okozhat.

A fentartás szempontjából ültessünk a töltés lábától 4—6 m. távolságban fűzsört, a mely árvíznél szélvihar idején a hullámverést gyengíti és igyekezzünk a töltés lejtékeit minél gondosabban begyepesíteni.

2. Töltések vízmentesítése.

A víz át nem bocsátó anyagból épített töltéseknél az ágazat fokozatos benyomódása folytán kavicszsákok keletkeznek, amelyekben a kavics-ágyazaton átszűrődött esapadékvizek meggyűlnek s a töltést állandóan áztatják. Ily töltéseken minden nagyobb eső után a felépítmény süllyedése észlelhető. A folytonos emelés és a keletkezett kavics hiány pótlása évről-évre tetemes kiadást okoz, de ha ezen hibán nem segítünk, a töltés egyes részei lecsuszának, forgalmi akadályt képez-

nek, de az ily csuszások balesetet is okozhatnak.

Ha tehát egy már évek óta forgalomban levő pálya-töltésén gyakori ülepedések vannak, tartsuk azt fokozott felügyelet alatt s mivel a töltésben víz van, gondoskodjunk mielőbb annak kivezetéséről.

A töltések vízmentesítése a gyakorlatban rendszerint termésköböl vagy nagyobb szemű kavicsból készített szivárgókkal eszközöltek. Miután azonban a kavicszsákok az alapépítményben minden talpfa alatt még egy keresztirányú vályualaku mélyedést is képeznek, az ily szivárgók teljes vízmentesítést csak 1—1.5 m. távolságra nyújtanak. Ezentúl már főként az előbb említett keresztirányú mélyedésekben a víz bennmarad.

A miskolci üzletvezetőség vonalain csuszásra hajlandó töltések több kilométer hosszban alagesövekkel vízmentesítették.

Az elért eredmény minden tekintetben megfelelő, mivel állandóan mozgásban levő töltések, melyeken a felépítményt minden tartósabb eső után kiemelni kellett, teljes nyugalomba jutottak. Esőzéseknél az alagesöveken vízfolyás észlelhető, amely az eső megszűnte után mintegy félórával megszű-

TÁRCZA.

St-Pierre.

Martinique szigetén a Pelée tűzhányó hegy kitörése rettenetes katasztrófát okozott. Elpusztította a francziáknak egy virágzó kereskedő-városát, St-Pierret és kioltotta sok ezer ember életét.

Bolond, vad álom csak talán,
— Ujabb Pompeji, Herculanium, —
Hogy negyven ezren veszték el
Lávának, tűznek tengerében
S hogy mind, kik együtt vesztenek,
Egy szálig emberek valának! — — —
Bolond, vad álom csak talán,
Hogy melyen élünk 's szenvedünk
S amelyen száz halált halunk
Naponta, gondjaink között,
Meginjon lábaink alatt
A föld, az Isten adta föld
S arany helyett, amely után
Epedve, vágyva törtetünk,
Förtelmes, égő belsejéből
Lávákat ömlesszen reánk!
S e képtelen, bolond, vad álom
Iszonytató valóra vált, — — —

Istent kísértni nincs szavam,
Mert hittem benne és hiszek:
De mégis, mégis, negyven ezren!
Sok egy csapásra Istenem,
Több, mint ha egy csapásra tán'
Az ember két legyet le üt!
Vagy itt, a földön, légy 's az ember
Egyforma féreg volna tán?
S az ég szemében egyre megy:
Melyikből mennyi pusztul el? — — —
Kegyetlen, szörnyű gondolat,
Ne vidd tébolyba lelkemet!
Ne vigy reá, hogy megtagadjam,
Kit rendületlenül hívék,
A mindenségnek Istenét! — — —
Hogy vissza nem parancsolá
A földnek izzó méhíbe
A feltört, romboló erőt?
Ó tudja csak, hogy mért tevő
S hogy negyven ezren, rémesen,
Mi vétkükért veszének el! — — —
Térj vissza hát, térj vissza hát,
Háborgó lelkemnek nyugalma
S sírván a pusztulás felett,
Erős maradjon szent hited:
Te légy előtte St-Pierre,
Egy óriás, sötét „Memento”,
Oh St-Pierre! oh St Pierre!

Ö. Papik Sándor.

nik. Az alagesövek ennél fogva gyors és teljes vízmentesítést adnak.

10–12 m. kavicságy mélységig a kavicszsákok legmélyebb pontja alá 30 cm.-rel fektetett hosszirányu alagesövek alkalmazhatók, amelyek minden 6–8 m. távolban keresztirányu kivezetésekkel látandók el. 10–12 mtrt meghaladó kavicságy vastagságnál 6–8 m. távolságban a kavicságy legmélyebb pontja alá 50 cm.-rel elhelyezett keresztirányu alageső-szivárgók készítendőek.

Ugy a hosszirányu alagesövek kivezető csövei, mint a keresztirányu alageső-szivárgók felett kavicskitöltés létesítendő oly célból, hogy a víz a töltésből még azon esetben is kiszivároghasson, ha azt az alagesövek bedugulás vagy elmozdulás esetében jól ki nem vezetnék.

Előnye az alagesöveknek az is, hogy nemcsak vízlevezető, de vízszívó képességgel is bírnak s e mellett az alapesövekkel eszközölt vízmentesítés, a kőszivárgók költségének alig egyharmadába kerül.

Hogy a pályafentartók a végzendő vízmentesítés felől helyes információt nyerjenek, igen ajánlatos, hogy ily mozgásban levő töltéseken akár vonatmentes időben,

ha pedig elég idő nincsen, hosszgerendák aláhuzása mellett a kavicságyazatot 3–4 m. hosszban teljesen letakarítsák s ezután meggyőződést szerezzenek arról, hogy a töltés a vágyány alatt hogy néz ki; megtalálják a kavicszsákban stagnáló vizet és minden további utmutatás nélkül megtalálják az utat is a helyes vízlevezetésre.

3. A felépítmény *tentartása mozgásban levő töltéseken.*

Mozgásban levő töltéseken felette fontos, hogy a csapadék-vizeknek minél nagyobb része a felszínen vezettessék le.

Ezen szempontból mellőzendő ily helyeken darabolt, vagy rostált kavicságyazatoknak alkalmazása, mivel ezeken át a csapadék-vizek legnagyobb része a kavicszsákokba szűrődik. Homoktartalmu bánya, vagy folyamkavicsból készített ágyazat jobb, mivel kevesebb vizet bocsát át. Ily ágyazatnál is gondoskodjunk, hogy az felszínén jól kiegyengetessék, hogy minden 5–7 m. távolban készített felszíni folyókák a csapadék gyors levezetését elősegítsék és hogy az ágyazatban kavicsshiány okozta mélyedések ne legyenek.

A folyamodvány.

— A „Haladás” eredeti tárczája. —
Irtta: Nemes Győző.

Szépen megírva és a szükséges okmányokkal felszerelve adta be kérvényét az Igazgatósághoz Tőpörtyüs Mihály, hogy annak alapján valami díjnoki álláshoz jusson.

Mondanunk sem kell, hogy kérvénye sorsához a lehető legszebb reményeket fűzte, erősen bizván abban, hogy tizenhét évi szakadatlan tanulás, küzdés és fáradság után sikerülni fog az élet színpadára kijutni és a megnyugvás színhelyét feltalálni. Alkalmaztatásának egész biztos tudatában várta egy kis vidéki városban nap-nap után az örömhírt hozó kinevezést.

Özvegy édes anyjának egyetlen támasza volt Tőpörtyüs Mihály. Együtt tervezgettek, számítottak a hosszú téli esteken, hogy mily boldogan fognak ők éldegélni abból a csekély, de biztos jövedelemből, melyet a kért állás fog számára biztosítani.

Amidőn már minden tervvel és számítással készen voltak, épen három hónap telt el. Türelmetlenül és lázasan várták a postát, de hiába, a felvétel nem jött meg.

Aggodalmakkal eltelve sürgette meg végre kérvényének elintézését s most már nemcsak a kinevezést, de levelére a választ is postafordultával várta. Ismét egy hónap telt el, de válasz még mindig nem érkezett. Már negyedszer is megsürgette ügyének soronkívüli letárgyalását, de beadványait válaszra sem méltatták.

Ekkor komoly gondolkodóba ejtette folyamodót nehéz helyzete, mire elhatározta, hogy személyesen fog ügyében eljárni. Keservesen összekuporgatott filléréi árán jutott fel Budapestre, ama nagy ház elé, melyben a bürokrácia nagy apparátusa honol.

Félénk léptekkel lépett be a nagy házba és a földszinten levő egyik ajtónál gyorsan bekopogtatott.

— Tessék! — hangzott belülről.

Belépett a szobába és remegő hangon szólalt meg eképen:

— Tőpörtyüs Mihály vagyok Fogarasból. Az év elején adtam be állás iránt folyamodványomat, de választ eddig nem kaptam. Tizenhét évig jártam az iskolába, négy nyelvet beszélek, özvegy öreg anyámat tartom és öt sürgető levelet irtam, nagyon kérem Nagyságodat...

Különleges tárgyak szállítása.

— Oroszlányi Lászlótól. —

I.

Bár a szállító közönség meghatározott rak-sulyu és rakterületű kocsik kiállítását a díj-szabási határozmányok szerint nem követel-heti, a vasut ennek daczára különleges hosz-szu vagy nagyságu tárgyak szállítását bizonyos feltételek és biztonsági intézkedések fenntartásával fogatosítja s így a szállító közönség, különösen pedig az egyes gyárak azon kellemes helyzetbe jutnak, hogy oly tárgyakat is szállíthatnak, miknek szállítha-tása végett a díj-szabás szerint kocsikat nem is rendelhetnének meg.

Egy pár oly esetet fogunk elmondani, midőn kiváló hosszúságu vagy különösebb alakzatú és nagyságu tárgyak szállítottak a vasut által.

Az 1896-iki ezredéves kiállitáson minden-kinek feltűnt azon két hoszsu 60—62 mé-teres sin, mely a közlekedési csarnok elé volt helyezve s mintegy büszkeségét ké-pezte a magyar vasiparnak, ennek magas fejlődését tanusitva, egyszersmind felkeltette a csodálkozást az irányban is, hogy mikép is lehetett ezt a két óriási kigyót a vas-gyárból ép egészségsben oda szállítani.

Ez a két hoszsu sin a diósgyőri vasgyár-ban készült, egyike 61 méter, másika 62,5 méter hoszsu, 345 kgm-os rendszerű első-rangu sin volt.

Nem csak a felrakásnál, hanem a szállí-tásnál is külön intézkedések megtétele vált szükségessé, annyival inkább, mivel a diós-győr—miskolezi 275 meter sugaru ivnekben kanyargó és 14^{0/00} esésű vonalrészen történt a szállítás

A felrakásra Ig és Ih sorozatu kocsik állíttattak ki és pedig a következő összeállítással: a vonat élén állott a kalauz kocsi, ezután következett egy Ig kocsi, mely az utána következő Ih kocsival egy 4 méteres hoszsu merev kapcsoló ruddal volt összekötve. Ezután ismét egy Ig kocsi következett, mely után egy 4 méteres hoszsu kapcsoló ruddal összekötött Ih kocsi soroztatott s ezután pedig egy Ig kocsi, — vagyis a vonat állt 1 D, 1 Ig (4 méteres merev kapcsolat), 1 Ih, 1 Ig (4 méteres merev kapcsolat), 1 Ih, 1 Ig kocsiból.

Ily módon a két darab sin az „Ih“ kocsik pörgetyűin feküdt ugyan, de a végek érintették az „Ig“ kocsik padlózatát. A két sin az elmozdítás ellen közepén és a két vége felé alkalmas módon összekapcsolatott.

Érdekes volt a sineknek a kocsikra való felrakása. Minthogy a kocsikat nem lehetett a sin-rakodóhoz állítani, a sineket emberek vitték a kocsikhoz és tették fel és pedig mindegyik sint 100 ember vitte a vállán s váltakozva a jobb vállról a bal vállra s ismét a jobb vállra.

A rakomány szállítása Diósgyőrből Buda-pestig külön vonattal történt. Diósgyőrből

— Kérem. — szakította felbe az irodaszolga, — Uraságod itt rossz helyen jár, sziveskedjék az első emelet 15. szám alá felfáradni, ott majd felvilágosítást nyerhet.

Néhány percz múlva már ott termett a tu-dakozódó és elmondta fenti mondókáját annak az úrnak, ki a szobában egy nagy könyv előtt ült. Az ügyiratokat kezelő díjnok be sem várva az instancziának végét, méltóságteljesen felemelte kezét és — azon ajtóra mutatott, melyen egy tábla volt kifüggesztve e felirással: „Titkár.“

Nagy alázattal kopogtatott be az állástkérő a titkár úr szobájába és mivel bizton remélte, hogy itt kérvénye elintézéséről értesül, kétszer hajolt a földig és meggörcnyedve készült elmon-dani hoszsu mondókáját.

De a titkár úr megakadályozta ebbeli igye-kezetében és nagy előzékenységgel segítette elő a bucsuzást azzal, hogy kérvénye X. fogalmazó-nál lesz.

Töpörtyüs eltávozott és legott felkereste X. fogalmazó urat.

Itt azonban csakhamar sajnálattal értesült arról, hogy X. úr nincs itthon.

Az előszobában valami öreg úri ember gör-

nyedt, kinek szemén a pápaszemen kívül még esiptető is volt, a fején pedig hálósapkát viselt.

Morózus kinézésű ideges ember lehetett s míg karcos pennájával végig serezegett a papíron, addig egy hosszuszaru pipából ugyancsak pöffé-kelt paprikaszagu füstgombolyagokat.

Alig állott meg előtte az ismeretlen, így för-medt reá:

— Mi tetszik?

— Bocsánatot kérek, nem méltóztatik tudni, hogy X. fogalmazó úr hol van?

— Nem.

— Megvárhatom itt míg vissza jön?

— Nem.

Még valami öt úrnál fordult meg Töpörtyüs folyamodványa ügyében, végre megtudta, hogy kérvényét elintézés végett kiadták az egyik üzletvezetőségnek.

Harmadnapra ott volt Töpörtyüs az illető üzletvezetőségénél.

Először a kapust kérdezte ki, azután elment az iktatóba, az iktató elküldte az indexbe, az index-vezető a kiadóba, a kiadó a nyilvántartóba, a nyilvántartó az irattárba, az irattár-nok a kezelőhöz, a kezelő végre az előadóhoz

Miskolczig körülbelül 15 kilométer sebességgel közlekedő külön menet vezetett be, Miskolcztól Budapestig egy külön tehervonat, mely a két sinen kívül más elegyet nem továbbított.

A szállítás akadály nélkül történt meg, s a mint a vonat Diósgyőrből elindult, s belevált az ellen ívekbe, a sinek is mozdulatlanul, a vágány izezetének megfelelőleg az ellenívet mutatták s eredeti fekvő helyükről nem mozdultak el.

Kik az ezredéves kiállítás területén jártak, csodálattal nézték a torony, sőt még ennél magasabb árboczfákat. Ezeknek szállítása szintén különös óvintézkedésekkel történt.

A beszterezebányai erdőigazgatóság azon szándékát közölte a vasutal, hogy az ezredévi kiállításra abnormis méretű és pedig 42:3 méter hosszú szállítást, illetőleg árboczfát óhajt szállítani. Tekintettel, hogy ily hosszú tárgy szállítására külön kocsit nem állott rendelkezésre, az egy kocsit csoportot oly módon kellett összeállítani, hogy a 200 méter ívekben fekvő pályán a hosszfa a biztonság szem előtt tartása mellett akadály nélkül továbbítható legyen.

A szállításra tervbe vétetett 5 nyitott kocsit, melyek egymáshoz kapcsolattak, a rendszeres csavar kapcsolattal, azonban a hosszfa csak az első és ötödik kocsit pergetyűin fektet oly módon, hogy a két alátámasztási pont egymástól távolsága 32:3 méter volt, tehát

3 kocsit mint közben fekvő biztonsági kocsit szerepelt.

A rakodást megnehezítette azon körülmény, hogy az erdőigazgatóság ezen hosszú árboczfát az állomásra beszállítani nem volt képes, a mennyiben Kis-Garam község kanyargós és szűk utcáin át, ha csak utban eső házakat nem döntenek le, továbbítani nem lehetett. Ennélfogva nyit pályán való rakodásra kért engedélyt s így a nyit vonalon, a Zólyombrezó-Breznóbánya között fekvő 3-4 számú őrházak között rakatott fel, a hazai erdőnek ezen büszkesége.

A felrakodásnál azonban újabb akadály merült fel, mert a rakodáshoz nem a jelzett 42:3 méter, hanem 46 méter hosszú árboczfát szállított, — hogy pedig a biztonság meg legyen óva, nagyobb hajlásra számítván, az alátámasztási pontokon belül két pótkocsit besorozása vált szükségessé. A szállítás ezután 15 kilométer sebességgel közlekedő külön tehervonattal akadály nélkül történt meg.

Bizonyára szembe ötlött annak idején a képes lapoknak azon képe, mely a Diósgyőrben készített hadihajó előtöknöt ábrázolta. Már maga a kép is felébresztette a lapotforgató egyén figyelmét s pár pillanatig rajta nyugtatta szemét, de még inkább csodálta ezt az a szemlélő, ki az előtöknöt természetben látta.

(Vége köv.)

külde, kinek az ügydarab elintézés végett ki volt osztva.

Epen déli tizenkét óra volt, midőn Töpörtyüs az előadó szobájába belépett, ki megmondhatta a kérelmezőnek, hogy az ügy már el van intézve és hogy a választ e napokban meg fogja kapni.

Ugy is volt.

Két nap múlva otthon kezében volt a válasz, mely szerint folyamodó adandó alkalomra kért állásra előjegyzésbe vétetett.

Azután is folyton bizvást várt szegény, nyugodtan, türelemmel.

Néhány hónap múlva megérkezett nevére a másik válasz is és Töpörtyüs Mihály örömmel kiállított fel:

— Megjött a kinevezés!

Boldogságtól sugárzó arccal bontottá fel a levelet.

A királyi adóhivatal fizetési meghagyása volt az, mely szerint hat korona erejéig meglelezték a folyamodványát.

Erre aztán Töpörtyüs úr mondott vala egy amolyan cikornyás körmondatot, aminek ismétlésére magamat képtelennek érzem.

A HÉT TÖRTÉNETE.

Miskolc, május 18.

(Dr.) Hazánk székes fővárosában rég letűnt korszaknak fénykorát elevenítették fel annak minden pompájával és nagyszerűségével. Május hó 16. és 17-én a pesti Tattersalban főiri világunk a Mátyás korabeli dalias idők ragyogását varázsolta vissza nekünk késő utódoknak. Teljesen korhű jelmezekben az akkori szokásokat, a legapróbb részletekig betarva mutatták be a Magyarország fénykorában, Mátyás király idejében divott lovagjátékokat, melynek egyes részei voltak: az összes szereplők bevonulása, sulymászás, Heroldok négyese, lovastáncza és negyvennyolcz huszár négyese, továbbá ugyanazon korbéli lovagtorna, ennek részei: Bevonulás a tornára, czimpróba, lovagok bevonulása, lándzsavizsga, lándzsatűzés, ítélet és az összes szereplők elvonulása. A fényes lovagjátékban fenséges uralkodásunk több tagja is kivette részét nemcsak, hanem vezető szerepet vittek benne s ugy a pénteki, mint a szombati előadást maga a király is végignézte.

A Hunyadiak kora mintha csak teljesen felelevenedett volna e két napon. Oly mesés fény és pompában tündökölt a Tattersal, a milyent csak mi magyarok vagyunk képesek kifejtteni.

De míg Budapestén e héten a régi kor gazdagsága és fénye kápráztatta a nézőket, addig a földteke másik felén egy eddig virágzó város a pusztulás és teljes megsemmisülés színhelyévé lett.

Fontos újítás a gőzmozdonyokon.

(—s—o) Drummond, az angol délkeleti vasút egyik mérnöke már évek óta sikert ígérő kísérleteket folytat vízesőves kazánoknak a mozdonyoknál való alkalmazása körül. Kísérleteit az angol vasúti körök élénk figyelemmel kísérik és az angol vasúti szaklapokban újabb időben több cikkek jelent meg, melyek fontos újítást tárgyalja.

A Drummond-féle javított kazán külső alakjára nézve egészen hasonló a mozdonyok jelenlegi kazánjához, a külső fala olyan, mint a közönséges mozdonykazáné és rendes alaku tűzszekrényvel bír, azonban a mostani sok tűzeső helyét egy igen bő, nagy nyílású tűzeső foglalja el, a melyben viszont számos vízeső van elhelyezve.

Ezen elrendezésnek az előnye abban áll, hogy az égési gázok a füstszekrényhez való útjukban a tágas tűzcsövön mennek át és az abban elhelyezett vízesővek mellett kell elhaladniuk, a mi által azokat átmelegítve igen gyors gőzfejlesztést hoznak létre.

Egy 12 kocsiból álló vonatnak ily felszereléssel kazánnal bíró mozdonyal való továbbítása alkalmával egy angol mértföldnyi úton a szénfogyasztás 29 fontnál kevesebb volt, sajnos azonban, a kísérletek alkalmával a vonat súlya nem jegyeztetett fel és így egy fontos adat hiányzik, hogy a találmány értékét kellően megbecsülhessük.

Az Észak- és Dél-Amerika között az Atlanti oceánban elterülő Antillák szigetcsoport egyik legnagyobb és legnépesebb szigetén, a francia gyarmatot képező La-Martinique szigetén a St-Pierre város melletti Pelei tűzhányó, a mely már több emberöltőn keresztül csak mint kialudt vulkán volt ismeretes, május 9. és 10-én egyszerre csak borzasztó erupeziókkal működni kezdett. Óriási felemletes moraj és dübörgés kíséretében mozdult meg az emberek lába alatt a föld, kezdett forogni a tenger is, majd gyilkos gázok kíséretében, óriási lávatömegek, hamu és kővek szöktek fel a kráterből vagy 50 méter magasságra. A kiömlő gáznak mérgező hatása oly annyira gyorsan jelentkezett, hogy a városból alig néhány ezer ember tudott megmenekülni, több, mint harmincezer ember pedig elpusztult.

A tűzes lávafolyam oly sebességgel terjedt el az egész környéken, hogy nem volt előle menekülés. A mentési munkálatok is teljesen lehetetlenné váltak, mert a tűzhányóból szünet nélkül kitörő tűzes hamu és sziklák a szigethez mentés céljából közeledett hajókat néhány nap kivételével teljesen megsemmisítették. Azok a hajók pedig, a melyek magának a szigetnek kikötőiben horgonyoztak, az összes legénységgel együtt elpusztultak.

A Pelée tűzhányó még most is folyton működik, de ereje már nem oly nagy, hogy a szigetet most már megközelíteni ne lehetne. Az esetleg még fennmaradt emberi lények megmentésére oda kiküldött hajók személyzete azonban mindenütt csak pusztulást, romokat és holttesteket találtak, semmit és senkit, a kinek még

Mint az angol szaklapok írják, különösen a a tizkerekű mozdonyoknál, melyeknél igen hosszú tűzcsövekre volt szükség, előnyös a Drummond-féle kazánok alkalmazása.

Az új kazánszerkezetnek főcélja a fűtőgázoknak mennél tökéletesebb elégetése és kihasználása.

A fennebbiekben az új kazánszerkezetről az angol szaklapok véleményét regisztráltuk. Mindenestre fontos újítást tartalmaz a Drummond-féle javított kazánszerkezet, de teljes értékét csakis a gyakorlat fogja majd megmutatni, az fogja igazolni, hogy meg fele-e a hozzá fűzött várakozásoknak, vagy nem.

HIREK.

* **Láng Lajos** az új kereskedelmi miniszter átvette tárczája vezetését.

* **Vasutas városi képviselők.** Miskolcra a városi képviselőknek 13-án történt választása alkalmával a következő vasutasok választották meg város-atyákká: *Vidats János* osztály-vezető, *Krón Ignác* főmérnök, a miskolci máv. műhely főnöke és *Brotán János* máv. művezető. Póttagokká megválasztottak: *Steiner Pál* főellenőr, szertárfőnök és *Zsivkovics Antal* ellenőr. -- Miután *Görgey László* üzletvezető és *Stankovits Miklós* főfelügyelő, úv-helyettes is már eredetileg városi képviselők, a miskolci vas-

mentésre lett volna szüksége. Sajátságos az összes holttesteknél a belek kilógtak, a mi arra enged következtetni, hogy a tűzhányó első nagyobb erupeziója alkalmával kiömlött gázok megpukantották az embereket. Ebből magyarázható meg az is, hogy oly kevésnek sikerült megmenekülnie, a mennyiben az embereket, bárhová menekültek is hirtelen, a mindenüvé behatoló gázok mindenhol utólérték. Így egy templom helyén vagy kétezer holttestet találtak egymásra halmozva, a mi azt látszik bizonyítani, hogy a város lakóinak egy része kétségbeesésükben a templomban kerestek menedéket, azonban itt is utólérték őket a kegyetlen halál.

Állítólag az Antillák szigetén történt ezen erupeziók már korábban itt nálunk is érezhető előjelei mutatkoztak. Így hetekkel ezelőtt a budapesti meteorologiai intézet két ízben is kisebb mérvű földrengést konstatált, a mi arra enged következtetni, hogy a földnek egész benseje is forrong s ellehetünk kétségbeesésükben a közeli napokban St-Pierre szerencsétlensége megismétlődik másutt is.

Elhelyező: Tehát ön pénztáros akar lenni? Van kauzija?

Pénztáros: Az nincs, de Cook-féle tömbutazási jegyem van.

*

Feleség (a vendéglőben): Nagyon sokat iszol kedves Pistám, elég lesz már a sörből.

Férj: Igazad van édes. Elég a sörből. (A pinczérhez.) Jean, hozzon egy üveg bort!

utasok nagy számukhoz és befolyásukhoz mérten kellő számban képviselik kartársaikat Miskolcz város képviselő testületében.

* **A perzsa sah a király vonatán.** A király kivánságára a perzsa sahnak európai utazása alkalmával az osztrák-orosz határon lévő Podvolocsiszkától az orosz határon lévő Pontebbaig való útján udvari külön vonatot bocsátanak rendelkezésére.

* **Rendjelviselési engedély.** Ő Felsége a király megengedte, hogy *Kollmann* Károly m. kir. államvasuti főellenőr, losonci forgalmi főnök-helyettes a *fejedelmi bolgár polgári érdemrend IV. osztályát* elfogadhassa és viselhesse.

* **Uj forgalmi főnök.** *Bazsó* Pál főellenőr, temesvári forgalmi főnök-helyettes ugyan ezen forgalmi főnökség vezetésével megbízott.

Az aradi vasuti állomás kibővítése. Az államvasutak aradi állomásának kibővítésére 1897-ben engedélyezett négy millió koronából 1900-ban 500.000, 1901-ben 600.000 koronát használtak föl; 1902-ben 300.000 K költséggel folytatják a megkezdett építkezést.

* **Megjutalmazott életmentő pályaoőr.** Ez évi április hó 14-én történt, hogy a mint a 408. számú személyvonat Adács megállóhelyet elhagyta, egy utasné a Karácsond felőli védjélző közelében a mozgó vonatból kiugrott és a jobb vágány sinjei közé esett, ugyanakkor, a midőn a 403. sz. gyorsvonat a védjélzőhöz már közel járt, *Nyárádi* Ferencz

16. számú pályaoőr látva az esetet, a védjélző motorjához futott és azt tilosra állította; a gyorsvonat megállott s az utasné az elgázoltatástól meg lett mentve. — *Nyárádi* Ferencz pályaoőrt ezen életmentő, ügyes föllépéséért *Görgy* üzletvezető harmincz koronával jutalmazta meg s egyben elismerését fejezte ki a derék vasutasnak.

* **Meglopták az állomáson.** *Boeskor* János szendrői parasztagazda Miskolczon ügyes-bajos dolgát elintézte, délfelé kiballagott az állomásra. Egyszerre egy jól öltözött alak esatlakozott hozzá a III. osztályu váróteremben. Az ismeretlen egy pár pohár pálinkát fizetett *Boeskornak*, a ki rendkívül megörült a különös vendégszeretnek s elmondta, hogy van nála vagy 80 forint. Az idegen ezt a pénzt ellopta egy alkalmas pillanatban *Boeskortól* s odébb állott. *Boeskor* panaszára keresi a rendőrség a tolvajt.

* **Megjutalmazott vasutiak.** A kassa-oderbergi vasut igazgatósága részéről *Orián* Lajos főmozdonyvezető a szolgálatban tanúsított figyelme és éberségéért ötven korona, *Hamrák* Jakab vonatmálhászó pedig husz korona jutalomba részesült.

* **A hajózási klub vendégszobái.** — mint örömmel jelenthetjük olvasóinknak — már felállítottak és a klub választmánya a szobákat átadta a forgalomnak. A szobák használatára vonatkozó tudnivalókat jövő számunkban részletesen fogjuk ismertetni.

* **Öngyilkos pályamunkás.** *Bese* Menyhért 17 éves pályamunkás a Ferenczvárosi pályaudvaron gyomrába lőtt. Életben maradásához nincs remény.

CSARNOK.

A hamis pénz.

— Irta: Eugène Fourier. —

Felingerült kedélyhangulatban érkezett haza *Durand* ur, miután már előbb észrevette, hogy valahol pénzváltás közben egy hamis pénzdarábot kapott. A hamis pénz ólomból készült oly ügyesen, hogy alig lehetett a valódi ezüstpénztől megkülönböztetni.

Felesége, a nem épen szelíd természetű hitestárs, látván férjének borus ábrázatát, rögtön faggatni kezdte:

— Mi történt veled?

— Semmi, — felelé *Durand* ur, elpalástolni igyekezőn észrevehető elfogultságát, miután hogy jól ismerte élete-párjának lobbanékony természetét s egy perczig sem kételkedett abban, hogy lármát fog csapni, ha megtudja a valót.

— Semmi? — mondá felesége, — akkor hát miért vágsz oly savanyu arcot, mintha ezetes ugorkát ettél volna?

— Megmondom tehát; ime hallgasd meg türelmesen, — szerencsétlenség történt velem.

— Talán *Duflauchardéknál* hagyta el esernyődet? — Te nagyon is gyakran jársz oda!

— Ott ugyan nem feledtem semmit, hanem képzeld csak lelkem, magam sem tudom hogy történt...

— Talán ellopták pénztárczádat?

— Nem, de képzeld édesem, egy hamis pénzdarábot kaptam

— Hamis pénzt! — kiáltá *Durandné*.

— Igen, s nem tudom kitől.

— S te elég ügyetlen voltál azt elvenni! — Husz sous?

— Nem, — mondá *Durand*.

— Negyven sous talán?

— Nem.

— Rá sem merek gondolni... Husz frank?!

— Csak öt.

— Csak öt frank! — kiáltá bosszus gúnynyal *Durandné*.

— Igen, egy ólomból remekül utánzott öt frankost kaptam, — ismétlé leverten *Durand*.

— Ólomból! Nem szégyenled magad, hogy így becsaptak, mint egy gyermeket. — Még egy kis gyerek is azonnal észrevette volna a különbséget az ezüt és ólom között.

Hallatlan! — szörnyülködött tovább az erélyes feleség. — Mutassd!

— Ime, — mondá *Durand* átadva nejének a hamis öt frankost.

— Öt frank elveszett! — mondá haraggal *Durandné*. — Azt mondod, remekül utánzott? Hiszen csak reá kell nézni, s még kézbe sem

* **Kinevezés.** A magyar államvasutak igazgatósága dr. *Hajós* Henrik miskolci és dr. *Laugfelder* Adolf körmöcbányai pályáorvosokat a miskolci üzletvezetőség területére szemorvosi-tanácsadókká nevezte ki.

* **Hatvanban** a magyar államvasutak igazgatósága a vasuttelepen tisztviselői és munkás lakásokat épített. Ujabban egy kétemeletes aliszti és egy egyemeletes munkás lakóház építésére hirdetett pályázatot.

* **Az első motoros vasút.** A napokban megtörtént az első motoros vasútvonalnak, — Csaba és Vésztó között épült — a hivatalos bejárás. Ez lesz az ország legolesőbb vasútja, mert *kilométerenként egy krajczárért* utazhatik rajta mindenki. Tervbe van véve Csaba és Tótkomlós között is egy motoros vasúti vonal kiépítése.

* **Lopás a vasúti kocsiban.** *Sumszki* Antal környei plébános fölszállt Tatán a gyorsvonatra és Budapestre ment, hogy egy ottani nagyobb takarékpénztárban elhelyezze a környei templom-alap tulajdonát képező 12 000 koronát. A pénzt azonban, a mely fekete bőrtárczában volt, a vonaton valaki kilopta zsebéből. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

* **Kisiklott gyorsvonat.** A zürich—müncheni éjjeli gyorsvonat f. hó 13-án közvetlenül a st.-galleni állomás előtt kisiklott. Öt ember megsérült, két személykocsi összezúzódott. A kár nagy.

* **Fölrobbant petróleum-kocsik.** Amerikából jött híre e szörnyű katasztrophának: A Pittsburgból Fort-Vaizén át Csikágóba vivő vasúti vonal Sheraden állomásán a múlt na-

pokban tolatás közben petroleum-kocsik robbantak föl. *A robbanás husz embert megölt, százötvenet halálosan és ötvenet könnyebben megsebesített.* Az utolsó kocsik föltorlódtak az előttük lévőkre és ez által a kiömlő olaj meggyuladt. A lángok, melyek husz lábnyira csaptak föl a levegőbe, a többi kocsit is fölrobbantották és az egész *árupályaudvart lángtengeré változtatták át.* A végzetes robbanás akkor történt, midőn már kétszáz főnyi tömeg gyűlt össze. Ezek közül senki sem marad sértetlen. Az égő olaj áradata másfél mértföldnyire folyt el a szomszédos Estlenborough helységig. Itt még egy robbanás történt, mely három házat, köztük egy nagy szállót elpusztított.

* **Vasúti szerencsétlenség.** Thornban a lövőtéren egy katonákat szállító nyitott teherkocsi kisiklott és felborult, a két utána jövő és szintén katonákkal telt nyitott teherkocsi pedig ebbe beleütközött, minek következtében az összes benneülők kirepültek belőle. Egy katona életét vesztette, kettő súlyos és kettő könnyebb sérülést szenvedett.

* **Rablótámadás.** Múlt számunkban közöltük, hogy a feled-tiszolczi vonalon lévő 3. számú pályaoért f. hó 7-én ismeretlen tettesek megtámadták, fején súlyosan megsebesítették és kirabolták. A vakmerő rablótámadás áldozata *Máté* István pályaoér, kit az

kell venni, már is észrevehető, hogy hamis. Most mit csináljunk vele?

— Nem tudom, . . . kidobom.

— Kidobod? Nagyszerű, hisz mi ép oly helyzetben vagyunk, hogy az ablakon dobálhatjuk ki az öt frankosokat. Nekem ép most új kalap kell s a gyerekeknek czipő.

— Akkor nem tudom . . . ha csak . . .

— El kell költeni.

— De hogyan?

— A mint te kaptad, add ki te is.

— Ez igaz, hanem nem tudom miképen . . .

Ah! meg van. Van egy kitünő eszmém. Elküldöm a szobaleányt dohányért.

— Lina! Lina! kiálltott Durandné.

Lina bejött.

— Ime öt frank, — mondá Durand a szobalánynak, — menjen és hozzon egy doboz dohányt.

— De . . . miért küld uram engem most dohányért? Ezt eddig soha sem tettem.

— Egy szót se többet, — felelte ingerülten Durand. — Teljesítse parancsomat!

A szobaleány durezza távozott.

— Mondd csak papa, — kérdé a kis Adolf, Durandék egyetlen dédelgetett csemetéje, — mi az a hamis pénz?

— Ez egy oly pénz fiam, mely semmit sem ér.

— Miért nem ér semmit? — kíváncsiskodott Adolf tovább.

— Az ördögbe is, hallgass! — kiáltá Durand, ki látható nyugtalansággal várta a szobaleányt.

A szobaleány magából kikelve érkezett meg.

— A pénzt, melyet adott Uram, vissza löktek, mert hamis!

— Hamis? Lehetetlen! — felelte dühösen Durand.

— Mit? Hamis? — sivitá Durandné, — ez volna az, a mit a férjem magának adott?

— Persze hogy az, hiszen nekem más nincs. Vagy talán azt hiszi asszonyom, hogy kellemes dolog, ha az embert csalónak tartják?

— Válogassa meg a kifejezéseit! — förmedt a szobalányra mérgesen Durandné.

— Vagy talán ki akartak tenni annak, — folytató méltatlankodva a szobaleány, — hogy hamis pénz terjesztése miatt elfogjanak? Jobb lenne, ha hamis öt frankosaikon önmagok adnának tul.

— Szentelen! — lármázott Durandné. — Azt gondolja, hogy tudtam, miszerint ezen pénz hamis? Kérdezze meg a nagyságos urat, hogy tudunk-e mi erről?

— Hiszen azért küldtek engem dohányért! pattogott a szobalány.

— Rögtön elkergetem, vagy mehet nyolcz nap mulva, — kiáltotta Durandné, — de itt nem marad, szentelen!

(Folyt. köv.)

ismeretlen támadók az esti homályban füttykössel úgy vágtak többször fejbe, hogy eszméletlenül esett a vágányok közzé. A pályáőr jajgatására neje az őrházból hozzá sietett, mire az ott ólálkodó egyének egyike az aszszonyt is nyakszirten ütötte s a földön fetrengő férjéhez lökte, mialatt agyonütéssel fenyegette az áldozatokat, ha mozdulni mernek. A rablók közül kettő a pályáőr pénzét, óráját és egyéb értéktárgyait rabolták el, míg a többiek az őrházba behatolva a padlásról az összes élelmi szereket, ágyneműket és más tárgyakat raboltak el. — A 69 éves pályáőr, ki teljesen elalélt a nagy vérvesztéséből, egy-két hónapig lesz szolgálatképtelen, még nejenék sérülései kevésbé veszedelmesek. — A vakmerő rablótámadás ügyében a rimaszombati törvényszék vizsgáló bírója a legszélesebb körű vizsgálatot indította meg.

* **Baleset.** A keleti pályaudvaron f. hó 12-én a 408-as számú tehervonat egázolta Haszon István kőművest. A súlyosan megsebesült embert, ki saját vigyázatlanságának áldozata, a Rókus-kórházba szállították.

VEGYESEK.

Amerikai tojásszállító gyorsvonat. Egy newton-kansasi amerikai tojás kereskedő cég részére nemrégiben egy 12 kocsiból álló kizárólag tojással rakot gyorsvonat közlekedett az Atehinson-Topeka és Santa-Fé vasuton. A kocsik a tojás kereskedő cég tulajdonát képezik, különleges berendezéssel, jég-hűtő készülékkel vannak felszerelve és a rázkódás elkerülése végett olyan rugó szerkezettel vannak ellátva, mint a mi négy tengelyű személykocsijaink. — A kocsik térfogatát igen czélszerűen használták ki, a kosarak egymásra voltak állítva és rajtok folyton jéggel lehűtött levegő jár keresztül. — A 2.000.000 tojás sértetlenül érkezett meg San-Franciskóba 2500 kilométernyi vasuton való szállítás után.

Találmány a vasuti balesetek ellen. A vasuti baleset ellen való védekezésre elmés készüléket szerkesztett Marin francia föltaláló. A Marin-féle találmány (*l'avertisseur Marin*) teljesen érzékből készült, elég érzékeny s mégis tartós; kemény próbák alá fogták a vincennesi vonalon s egyetlen egyszer se mondott csütörtököt. Nagyon sokszor tettek vele kísérletet, száztíz-százhusz kilométernyi sebességgel óránként. Hét méter hosszú erős érc-tű, a két sín között középen felállított tengelyre erősítve s összeköttetésben a védjelzővel. Ha a jelző szabadra áll, a tű a sinekkel párhuzamosan pihen, — mihelyt a jelzőkészülék tilosra fordúl, mozdul a tű is és úgy nyulik ki a sinekre, hogy okvetlenül belé kell akadnia a fölötté áthaladó

mozdonyon alkalmazott horgokba s e horgok révén megszólal a gőzsip. A mozdonyvezető tehát ha nem veszi is figyelembe a tilosra álló jelzőt, a sip kellő időben magától megszólal, s addig el se hallgat, a míg a mozdonyvezető maga el nem zárja a szelepet. És hogy még ekkor se tévedhessen, nehogy azt hihesse, csak valami véletlenség: piros jelzőtábla gyulad ki szeme előtt magán a mozdonyon. A jelzőkészülék pedig maga ellenőrzi saját magát: egy csukott ércdoboz van a tengelyén s a dobozban minden mozdulását kitörülhetetlenül fölrójja.

A legcsekélyebb érintésre mozdul a tű, de véletlenül meg nem mozdulhat s rendes mozgását külső körülmény véletlenül meg nem zavarhatja. Ujabban még módosított találmányán Marin. A készülék nemcsak jelzi a veszedelmet, de működésbe hozza a Wessinghonse féket is, úgy, hogy észre nem vétele, lehetetlen.

Hogy azonban tényleg mindig úgy fog-e megfelelni a szerkezet mint a fennebb fordításban közölt francia leírás elmondja, azt majd csak a hosszas gyakorlat fogja megmutatni.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

* **A „Haladás pályázata“.** Értesítjük olvasóközönségünket, hogy pályázatunk eredményét a f. hó 25-én megjelenő 13-ik számunkban teszszük közzé.

* **Műkedvelői előadás.** Már mult számunkban közöltük, hogy a *miskolczi máv. al-tisztikör* folyó hó 25-én jótékonycélú műkedvelői színi előadást rendez a miskolczi színházban, a mikor is Abonyi Lajosnak „A betyár kendője“ című népszínműve kerül színre Keresztessy Sándor rendezése mellett.

Multkori híreinket ezuttal kiegészítjük azzal, hogy itt adjuk a már megálapított szereposztást:

Özv. Ónody Kulesár N. Istvánné	Beke Lajosné
Ifj. Ónody K. Nagy András	If. Angyal József
Ónody K. N. Ferencz, agglégény	Huska Vilmos
Andó, ügyvéd	Wieder Béla
Boris asszony	Slifko Annuska
Bandi, fla, számadó	Beke Lajos
Órzi, ennek neje	Szikla Jánosné
Buzi, csárdás	Jászay Sándor
Buziné	Révész J.-né
Zsófi, leányuk	Szabó Irma
Csepü, szabó	Kruppa Janos
Kajszin Darius	Schmiedt Károly
Ragyás	Mihály András
Pisze	Beér Elemér
Szolgabíró	Tatár Lajos
1-ső } huszár	Világhy Kálmán
2-ik } huszár	Ifj. Zittler Janos.

kezdete este fél 8 órakor.

Az előadás után — mely iránt már most is széleskörű érdeklődés nyilvánul mindenütt — a Koronaszálló nagytermében táncmulatság fog tartatni, melyre

belépő-jegyül a színházi jegyek, ezek nem létében pedig külön váltott jegyek szolgálnak.

A külön jegyek árai: Családjegy 2 K, személyjegy 1 K. Válthatók a vígalom színhelyén.

A tiszta jövedelem részben a miskolci mentő-egyesület, részben pedig az altisztikör könyvtárának javára fog fordíttatni.

Jegyek az előadásra f. hó 17-től minden órában a kör helyiségében (Arany János-uteza 25. sz.) és az előadás napján reggeli 8 órától estig a színházi pénztárnál kaphatók.

* **A kilométerpénz-számadások könnyebb lebonyolítása végett táblázatos kimutatást állított össze Marusák János távirász. Az ügyesen megszerkesztett hasznos füzet a szerzőnél (Miskolcz pályaudvar) 60 fillérért rendelhető meg.**

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Betű-rejtvény.

Közlő: *Schlager Antalné.*

11	30	13	38	48	35	ragadozó állat					
10	9	27	31	5	hűn vezér						
52	7	19	13	26	51	3	41	virág			
				49	43	6	16	39	apró szárnyasok veszedelme		
				34	29	5	1	96	10	folyam	
				30	13	33	6	23	45	női név	
						21	12	42	33	magyar ruha	
						28	17	18	24	13	a bibliai szegény neve
				47	2	15	25	22	20	az ártatlanság jelvénye	
						44	14	8	9	uj bor	
						37	4	27	50	32	eszménykép
								1--52			egy népdal első két sora.

Megfejtését június hó 1-én megjelenő 14. számunkban hozzuk.

A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. A megfejtés határideje május hó 28.

F. évi 10. számunkban közölt rejtvény megfejtése:

„Horánszky Nándor.“

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül sorshuzás útján Bereczely József nyerte meg, kinek czímére Szücs Jenő „A szerelem esődjé“ című művét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

Caeres. Jót mulattunk a kézirat olvasásakor. Azonban egy más lapban megjelent cikkre — ha az bennünket egyáltalán nem érint, sőt nem is érdekel — nem kívánunk reflektálni már azért sem, mert az a hivatatlan kritika látszatával bírna. Kéziratát tehát nem közölhetjük.

Egy hivatatlak. Attól függ, hogy a kérdéses kert az állomáshoz tartozó díszkert-e, (melyet azonban rendsze-int a pályafentartás gondoz) vagy pedig kizárólagosan az állomási főnöknek kiutalt kert-e, mely a főnököt, mint haszonélvezőt illeti. Az első esetben a kert használhatása, illetve az abban való tartózkodás az összes állomási alkalmazottak természetszerű joga, a

másik esetben azonban a kertben csupán azok tartózkodhatnak, kiknek arra a haszonélvező állomási főnök engedélyt ad.

E. A. Levelet irtunk.

A Triesti Általános Biztosító Tarsaság

(Assicurazioni Generali.)

F. é. mávezus hó 20-án tartott 70-ik közgyűlésen terjesztettek be az 1901 évi mérlegek.

Az előtűnk tekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901. december 31-en érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 571,267,823 korona és 19 fillért tettek ki es az év folyamán bevett díjak 25,501,529 korona 89 fillérre rúgtak. Az **Életbiztosítási osztály díjtartaleka** 12,662,410 korona 50 fillérrel 147,165, 146 korona 89 fillérre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel: 11,890,311,770 korona biztosítási összeg után 19,179,387 korona 41 fillér volt, miből 8,453,497 korona 20 fillér viszontbiztosításra fordítottatott úgy, hogy a tiszta díjbevétel 10,725,890 korona 21 fillérre rúgott, mely összegből 7,267,405 korona 05 fillér mint díjtartalék minden teherből menten jövő évre vitetett át, a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 67.76%-át teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 80,231 416 korona 02 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 4,937,050 korona 14 fillért, amely viszontbiztosítások levonása után 2,197,096 korona 58 fillérre rúgott.

A betörésselopás elleni biztosítási ágban a díjbevétel 317,084 korona 80 fillért tett ki.

Károkért a tarsaság 1901-ben 27,945,234 korona 91 fillért folyosított. Ennek hozzáadva az előbbi években teljesített karfizetéseket a tarsaság alapítása óta károk fejében 716,540,625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből **hazánkra 133,470,273 korona 85 fillér** esik, mely összeget a tarsaság 192845 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalekok közül, melyek összesen 16,022,487 korona 99 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti **nyereségtartalek,** mely 5,250,000 koronát tesz ki, az **értékpapírok arfolyamigandozására** alakított tartalek, mely a 3,379,624 korona 17 fillér külön tartalek, ugyszintén az évi nyereségből kihasított 350,000 korona, 10,402. 487 korona 99 fillérre emeltetett fel; továbbá fe emltendő még a 160,000 koronara rúgo **kétes követelések tartaleka.** Ezeken kívül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő **külön tlep,** melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamattal esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A tarsaság összes tartalekjai és alapjai, melyek első rangu értékben vannak elhelyezve, az ideí átutaltatok folytán 173,438,451 korona 60 fillérről **190,319,427** korona 11 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve.

1. Ingatlanok és jelzalog követelések	31,870,290 k. 66 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	17,799,821 „ 32 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	2,467,253 „ 17 „
4. Értékpapírok	122,468,568 „ 59 „
5. Tarcza váltók	1,140,190 „ 42 „
6. A részvényesek biztosított adóslvelei	7,350,000 „ — „
7. Bankokkal lévő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intezget követeléseit a hitelezők követeléseinek levonásával	7,223,302 „ 95 „
Összesen	190,319,427 kor. 11 fill.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékre esik.

Kardos József

könyv- és papirkereskedése

Miskolcz, Széchenyi-utca 41.

a Seper-szálló mellett.

**Minden vasutinak szükséges
könyvekre,
papir s irodai szerekre**

aki nálam vásárol

10% engedményt kap.

Kardos József.

Saját termésü, kétszer lefejtett

**miskolczi
hegyi boraimat**

áruba bocsátom.

Árak minőség szerint.

Fajtiszta tavalyi termés

hectoliterje 50 korona.

Megkeresések

Zsivkovics Antal

máv. ellenőrhöz intézendők

Miskolcz, Mindszent-utca 4

Minden háztartásban nélkülözhetlen
egy pontosan járó
ébresztő óra,
tartós, kitünő szerkezettel
ára csak 3 korona,
2 évi jótállás mellett.

KLEIN SÁMUEL

órás és ékszerész üzletében

Miskolczon, Széchenyi-utca 141. sz. alatt, a
Királyhid mellett

Ugyanott kaphatók mindennemű arany- és
ezüst ékszerek, férfi és női zsebórák és óra-
lanczok, ugyancsak fali inga és konyha-órák
a legjobb kivitelben és legolcsóbb árak mel-
lett, a leghosszabb ideig tartó jótállással.

Óra javításokat pontosan és lelkiismeretesen
a legrövidebb idő alatt, jutányos árban, két
évi jótállással teljesíték.

Ugyanitt kaphatók a világ legjobb beszélő
gépei a híres Mascagni record Com. féle pho-
nográfok, a melyek üzleteamben mindenkor meg-
tekinthetők.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve,
t. aradtam

kiváló tisztelettel:

Klein Sámuel,
órás- és ékszerész.

Nem reklám!

De bebizonyult tény, hogy csakis a

Polgári áruházba

(Széchenyi-utca 9. sz. a. a Sötétkapuval
szemben) szerezhetőek be feltűnő olcsó árak
mellett: szövet, vászon és mosó áruk.
Szövetek 25 krtól feljebb, **vásznak**
3 frt 50 krtól feljebb, **mosó áruk** 14
krtól feljebb, **foulard** 11 kr., **moiré**
17 kr. Ugyancsak **menyasszonyi ke-
lengyék, bluzok és ruhák** meg-
rendelés után elkészíttetnek.

Pontos, szolid kiszolgálás!

Grünwald József.

Legujabb értesítés tavaszra!

Örömmel értesitem a n. é. közönséget, hogy sikerült egy nagyobb készlet rőfös és rövidáru cikket roppant olcsó áron megvásárolni, a melyek **gyári áron alól** eladatnak. A n. é. közönség saját érdekében teszi, ha **tavaszi szükségletét** nálam minél előbb beszerzi, annál is inkább, mert oly olcsó árak mellett ezen készlet gyorsan eladatik.

Tisztelettel

Amerikai Áruház.

Verseny nélkül!

Prima jó **mosó kartonok** minden színben és kedvelt mintákban méterje 15 kr. Finom színtartó **levantinok** méterje 22, 25, 28 kr. **Angol zefirek** kiváló szép minták, nagy választék, méterje 25, 28 kr. Francia zefirek, legujabb kivitel (esikos és schiné minta) méterje 30-40 kr. Finom fehér és himzett selyem **battisztok** méterje 34, 40, 45 kr. Fehér sűrűn szövött **moli battiszt Clair** méterje 15, 20, 22 kr. és feljebb.

Duplasz. divatszövetek minden kivihető mintákban 22, 24, 26, 28, 30 kr. **Legujabb pepita** és más kivitelű mintákban, méterje 52 krtól feljebb. **Tavaszi kosztüm-kelme**, 120 cm. széles, gyönyörű kivitelben, méterje 86 krtól felj. **Duplasz. fekete kelme** méterje 26 krtól feljebb. **Fekete kelme** 120 cm. széles, tiszta gyapjú, méterje 56 krtól feljebb. **Kamgarn kelmék**, egyszínű 120 cm. széles, a legdivatosabb színekben, méterje 72 krtól feljebb. **Vásznak** 1 vég 30 rőf creas vászon 3.50, 4.50. 1 vég 30 rőf Rumburgi pamutvászon 4.85 és feljebb. **Futószőnyegek**, 65 cm. széles futószőnyegek méterje 23 krtól feljebb. **Csipkefüggönyök** 100 cm. széles, méterenként 22, 28, 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr. 120 cm. széles méterenként 70, 85, 120. **Férfi és női fehér ingek**, sima fehér férfi ing 90 krtól feljebb, női ing csipkével vagy himzéssel díszítve 65 krtól feljebb. **Férfi alsó nadrág**, erős Copperból 6 db 4.95 frt, francia szabás, szegélyezett övvel, legjobb minőség, 6 db 6.50 frt. **Női és férfi zsebkendők** 85 krtól feljebb. Fekete és színes gyermek, női, valamint férfi **harisnyák, ingblousok, miderek, keztyűk, női és férfi nyakkendők, harisnyák, csipke, szalag, selyem, disz-zsinór, aplikáció** és mindenféle **szabókelekek** legolcsóbb árban kaphatók.

Nap- és esőernyők. Sirkoszorúk.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

Városháztér 28. **MISKOLCZ** Breuer-palota.

Trieszti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali)

Budapest, V. ker. Dorottya-utca 10. szám.

A Közgazdaság rovatban közöljük a Trieszti Általános Biztosító Társaság

hazánk legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító társasága

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.”, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” számára.

A miskolczi főügynökség: Neumann Adolf.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.